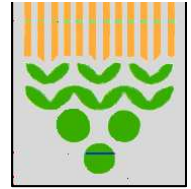

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI: 2010/7

HUBUBAT BÜLTENİ

02.08.2010

1-) TMO HUBUBAT ALIMLARI VE FİYATLARI

HUBUBAT

2010/2011 Hububat Alım Döneminde 17 Mayıs 2010 tarihinde gerek üreticiler, gerekse tüccar ve sanayicilerden taahhütname karşılığı alım yapılması konusunda işyerlerimize talimat verilmiş, 02 Haziran 2010 tarihinde aşağıdaki fiyatlar açıklanmış olup, üreticilerden peşin ve emanet, tüccar ve sanayicilerden ise emanet alımlar başlamıştır. "Yerinde emanet alım" uygulama esasları 18 Haziran 2010 tarihinde işyerlerine talimatlanmıştır.

2010/2011 DÖNEMİ TMO MÜDAHALE ALIM VE SATIŞ FİYATLARI (TL/TON)

CİNSİ		MÜDAHALE ALIM FİYATI				SATIŞ FİYATI	
		HAZİRAN- TEMMUZ- AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	KASIM	ARALIK
MAKARNALIK BUĞDAYLAR	MAKARNALIK BUĞDAY	575	585	595	605	675	685
	DÜŞÜK VASIFLI MAKARNALIK BUĞDAY	470	480	490	500	550	560
EKMEKLİK BUĞDAYLAR	ANADOLU BEYAZ SERT	550	560	570	580	645	655
	ANADOLU KIRMIZI SERT	550	560	570	580	645	655
	BEYAZ YARI SERT	520	530	540	550	610	620
	KIRMIZI YARI SERT	520	530	540	550	610	620
	DİĞER KIRMIZI ve BEYAZ	490	500	510	520	575	585
	YEMLİK BUĞDAYLAR	440	450	460	470	515	525
ARPA-ÇAVDAR-TRİTİKALE-YULAF		415	425	435	445	485	495
ASGARİ ALIM (ARPA-ÇAVDAR-TRİTİKALE VE YULAF)		350	360	370	380	410	420

Tablo: 1

Ayrıca Bakanlığımızca 2010 yılı ürünü buğday için 50 TL/Ton, arpa, çavdar, yulaf, tritikale için 40 TL/Ton prim ödenmektedir.

02.08.2010 tarihi itibarıyla 912.049 ton buğday ve 867.852 ton arpa, 9.620 ton çavdar ve 394 ton yulaf olmak üzere toplamda **1.789.915 ton** ürün peşin olarak alınmış olup, alımlarımız devam etmektedir.

2008/2009 ALIM DÖNEMİ MISIR ve ÇELTİK

2008/2009 döneminde 430 TL/Ton fiyat üzerinden 25.08.2008 tarihinde başlayan mısır alımları kapsamında 832.378 ton mısır peşin olarak, 13.432 ton mısır ise emanet olarak alınmıştır. Alım fiyatlarına ilave olarak Bakanlığımızca **36 TL/TON** prim ödemesi yapılmıştır.

2008/2009 dönemi çeltik alımları aşağıda Tablo:2'de belirtilen müdahale fiyatları üzerinden 23.09.2008 tarihinde başlamış, bu kapsamda 501 ton peşin, 4.446 ton emanet ve 131.127 ton yerinde emanet alım yapılmıştır.

2008/2009 DÖNEMİ TMO ÇELTİK MÜDAHALE ALIM FİYATLARI

ÇEŞİDİ	ALIM FİYATI* (TL/TON)
BALDO ÇELTİK	960
OSMANCIK VE DİĞER UZUN TANELİ ÇELTİKLER	870
ORTA TANELİ ÇELTİKLER	790
KISA TANELİ ÇELTİKLER	720

Tablo: 2

* Alım fiyatlarına ilave olarak Bakanlığımızca **90 TL/TON** prim ödemesi yapılmıştır.

Çeltik üretiminde 2008 yılında rekor üretime rağmen, uygulanan emanet alım politikaları yanında yerinde emanet alım sistemi ile piyasaların oluşumu sağlanmış ve üreticiler ürünlerini TMO'ya satmak yerine yüksek fiyattan piyasaya satmayı ya da kredi kullanarak bekletmeyi tercih etmişlerdir. Uygulanan politikalar ile piyasalar üretici lehine gelişmiş ve TMO minimum seviyede (501 ton) alım yapmıştır.

Mısır ve çeltik ürünlerinde emanete ürün bırakan tüm kesimlere makbuz senedi karşılığı kredi kullanma imkanı sağlanmış ve kredi faizinin %25'i TMO tarafından karşılanmıştır. Üreticiler ve üreticilerin ortağı olduğu kooperatif ve birlikler ile ÇKS belgesi alan Resmi Kurumların talepleri halinde ise ürün bedellerinin %30'u kadar avans ödemesi yapılmıştır.

2009/2010 ALIM DÖNEMİ MISIR ve ÇELTİK

2009/2010 Mısır Alım Dönemi;

31 Ağustos 2009 tarihi itibarıyla üretici, sanayici ve tüccar ayrımı yapılmaksızın taahhütname karşılığı alım, 10 Eylül 2009 tarihinde ise 450 TL/Ton fiyat üzerinden peşin ve emanet alımlar başlamıştır. Bu kapsamda 30.06.2010 tarihi itibarıyla 183.470 ton peşin 79.404 ton emanet alım yapılmıştır. 31 Ocak 2010 tarihi itibarıyla emanet alımlar sona ermiştir. Emanete alınan mısırların son çekim tarihi ise 31 Mayıs 2010 tarihinde sona ermiştir. Emanet alınan 79.404 ton mısırın 352 tonu peşine dönmüş, 79.052 tonu ise iade edilmiştir.

2009 yılı üretim miktarı ise 4,25 Milyon ton olarak gerçekleşmiştir. (2009 TÜİK)

Bakanlığımızca 2009 yılı mahsulü dane mısır için **40 TL/TON** destekleme primi ödemesi yapılmıştır.

2009/2010 Dönemi Çeltik;

TÜİK 2009 yılı verilerine göre, çeltik üretimi 2008 yılına göre % 0,4 oranında azalarak 750 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Ekiliş miktarı ise önceki yıla göre yaklaşık % 3 azalarak 96.755 ha olmuştur. Bakanlığımızca 2009 yılı ürünü çeltik için **100 TL/Ton** destekleme primi ödenmiştir.

2009/10 hasat dönemi öncesi ve hasadın başlamasıyla birlikte piyasalar TMO'ca yakından takip edilmiştir. Bu dönemdeki çeltik ithal maliyetlerinin yurtiçi piyasa fiyatları civarında seyretmesi yanında 2008 yılında uygulanan emanet ve yerinde emanet alım politikaları sonucu ürününü bekleterek arzı zamana yayan üreticilerin ürünlerini değerinden sattıklarını görmeleri üreticilerin yoğun hasat döneminde ürünlerini piyasaya sürmemelerini sağlamış ve bunun sonucu piyasa fiyatları dengelenmiştir. Piyasa fiyatlarının üretici beklentisini karşılaması nedeniyle de TMO müdahale alım fiyatı açıklama gereği duymamıştır.

2010/2011 ALIM DÖNEMİ MISIR ve ÇELTİK

2010/2011 dönemi 1. ürün mısır ekilişleri tamamlanmış, 2. ürün ekilişleri ise devam etmektedir.

2010/2011 döneminde Şube Müdürlüklerimizden alınan değerlendirmeler neticesinde; 2009 yılında 97 bin hektar olan çeltik ekim alanının, 2010 yılında sulama sıkıntısının olmaması ve yeni çeltik ekim alanlarının açılması nedeniyle yaklaşık % 16'lık artışla **113 bin hektar** olacağı, 2009 yılında 750 bin ton olan çeltik üretiminin ise yeni ekim alanlarının açılması ile birlikte verimdeki artışa bağlı olarak 2010 yılında yaklaşık %20'lik bir artışla **900 bin ton** civarında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Piyasa ve TMO stoklarına bakıldığında hasat sezonuna kadar (Eylül ayı sonu) ülkemiz pirinç stoklarının yeterli olacağı tahmin edilmektedir.

2-) T.M.O. İÇ SATIŞ ŞEKİLLERİ, ESAS VE FİYATLARI İLE BORSA FİYATLARI

A-) İÇ SATIŞ ŞEKİL VE ESASLARI

Yeni alım kampanyasına girilmiş olması nedeniyle buğday, arpa, yulaf ve çavdar satışlarımız 01.06.2010 tarihi itibarıyla durdurulmuştur.

Yeni alım kampanyasına girilecek olması nedeniyle mısır satışlarımız 02.08.2010 tarihi itibarıyla durdurulmuştur.

- Peşin Bedel Mukabili Satışlarımız:

Stoklarımızda bulunan tüm pirinçler ve kırmızı iç mercimekler kişi ve kuruluş ayrımı yapılmaksızın peşin bedel mukabili satılmaktadır.

Peşin bedel mukabili satışlarımızda; Talep sahiplerince yatırılan emtia bedelleri TMO " Alınan Sipariş Avansları" hesaplarına alınır. Teslimat süresince TMO fiyat ve ücretlerinde değişme olursa değişiklik teslimatı yapılmamış mala aynen yansıtılır. Alıcı mal almaktan vazgeçerse, bakiye mal bedeli alıcıya iade edilir. Ayrıca teslim anında satışların her hangi bir sebeple TMO tarafından durdurulması halinde teslimatı yapılmamış malın bedeli talepleri halinde alıcıya iade edilir veya satışların yeniden açılmasını müteakip cari fiyat, ücret ve esaslarla teslimata devam edilir.

Paranın banka TMO hesabına alınmış olması satış için kabul anlamına gelmemektedir. Ayrıca, işyeri bilgisi dışında banka hesabına para yatırılmış olması durumunda akit ve zimni kabul anlamı doğmamaktadır.

- Maniplasyon ücretleri:

Açık yığın, MAYDÜ ve Nodalarda 5,00 TL/Ton,

Tüm kapalı depolarda 7,50 TL/Ton

Çuvallı hububat satışlarında 7,50 TL/Ton

Mamul madde ihracatı karşılığı yapılan mısır satışlarında 2 \$/Ton olarak uygulanmaktadır.

Ancak, pirinç ve kırmızı iç mercimek satışlarında maniplasyon ücreti alınmamaktadır.

- Nakliye ilave ücretleri:

Şubeler arası nakliye ile oluşan stokların satışlarında 32,00 TL/Ton nakliye ilave ücreti tahsil edilmektedir.

Ancak, Şubeler arası nakliye ile oluşmuş pirinç ve kırmızı iç mercimek stoklarının satışında nakliye ilave ücreti alınmamaktadır.

B) İÇ SATIŞ FİYATLARI

Yeni alım kampanyasına girilmiş olması nedeniyle buğday, arpa, yulaf ve çavdar satışlarımız 01.06.2010 tarihi itibarıyla durdurulmuştur.

Yeni alım kampanyasına girilecek olması nedeniyle mısır satışlarımız 02.08.2010 tarihi itibarıyla durdurulmuştur.

Pirinç satış fiyatlarımız Tablo:3'te belirtilmektedir.

PİRİNÇ SATIŞ FİYATLARI

CİNSİ	KOD NO	PAKETLİ 5 KG (TL)	PAKETLİ 2 KG (TL)	PAKETLİ 1 KG (TL)
Diğer Uzun Dane(Osmancık)	3651 – 3661	10,00	4,00	2,00
İthal Orta Tane Pirinç (Mısır)	3697	10,00	4,00	2,00
İthal Uzun Tane Pirinç (Tayland)	3695	7,50	3,00	1,50

NOT: Paketleme ücreti, Maniplasyon, Nakliye İlave Ücreti ve KDV dahil, diğer masraflar hariçtir.

Tablo: 3

Kırmızı iç mercimek satış fiyatlarımız Tablo:4'te belirtilmektedir.

KIRMIZI İÇ MERCİMEK SATIŞ FİYATLARI

ÇEŞİDİ	KODU	PERAKENDE SATIŞLAR		
		1 KG (TL)	2 KG (TL)	5 KG (TL)
Diğer İç Mercimekler	3281 3282 3283 3285	2,00	4,00	10,00

NOT: Perakende satışlarda; maniplasyon, paketleme, nakliye ilave ücreti ve KDV dahildir.

Tablo: 4

C) BORSA İŞLEM HACİMLERİ VE FİYATLARI

Borsalarda işlem gören buğday, arpa, çavdar ve yulaf Kuruluşumuzca Eskişehir, Konya, Polatlı, Çorum, Bandırma ve Edirne borsalarından, mısır ise Adana borsasından günlük olarak takip edilmektedir. Temmuz ayına ait ortalama fiyatlar Tablo:5'te gösterilmiştir.

BORSA FİYATLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

ÜRÜN ADI	BORSALAR														TMO SATIŞ FİYATI TL/Ton (Temmuz)	
	ESKİŞEHİR		KONYA		POLATLI		ÇORUM		EDİRNE		ADANA		BANDIRMA			
	Fiyat TL/Ton	İşlem Mik. (Ton)	Fiyat TL/Ton	İşlem Mik. (Ton)	Fiyat TL/Ton	İşlem Mik. (Ton)	Fiyat TL/Ton	İşlem Mik. (Ton)	Fiyat TL/Ton	İşlem Mik. (Ton)	Fiyat TL/Ton	İşlem Mik. (Ton)	Fiyat TL/Ton	İşlem Mik. (Ton)		
DURUM BUĞDAYI	-	-	535	2.798	-	-	467	598	-	-	-	-	-	-	-	-
ANADOLU KIRMIZI SERT EKM. BUĞDAY	579	3.129	550	9.975	572	27.124	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BEYAZ YARI SERT EKM. BUĞDAY	490	1.984	503	8.286	502	199	-	-	-	-	-	-	536	2.851	-	-
KIRMIZI YARI SERT EKM. BUĞDAY	-	-	-	-	-	-	483	20.287	539	9.776	-	-	-	-	-	-
ARPA	385	10.178	400	5.710	392	2.097	358	2.323	-	-	-	-	380	10	-	-
ÇAVDAR	379	165	371	854	368	95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
YULAF	397	50	427	94	452	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MISIR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	580
PİRİNÇ*	1.945														2.000	
ÇELTİK*	1.048														-	
MERCİMEK** (KIRMIZI İÇ)	1.563														2.000	

* Pirinç ve Çeltik fiyatları Osmaniye çeşidine ait olup, serbest piyasa toptan fiyatlarıdır.

** Mercimek fiyatları Kırmızı İç Mercimeğe ait olup Mersin Ticaret Borsası Temmuz ayı fiyatlarıdır.

Tablo:5

3-) DÜNYA HUBUBAT PİYASALARI (Uluslararası Tahıl Konseyi-IGC'nin 29.07.2010 tarih 402 nolu aylık raporuna göredir.)

ÜRETİM

BUĞDAY

Elverişsiz hava şartlarının geçen ay kuzey yarımküredeki üretim üzerinde önemli etkisi olmuştur. Uzun süren yağışsız hava ve yüksek sıcaklıklar Rusya, Kazakistan, Ukrayna'nın bazı bölgeleri ve AB'nin kuzeybatı bölgelerinde verim öngörülerini düşürürken Kanada ve güneydoğu Avrupa'nın bazı kısımlarında görülen yağışlı hava ve su taşkınları üretimin azalmasına neden olmuştur. Ancak beklenenden fazla gerçekleşen verim Amerika Birleşik Devletleri ve Çin'deki üretim öngörülerini yükseltmiştir. 2010 yılı dünya buğday üretimi öngörüsü 13 milyon ton azalarak 651 milyon ton (677 milyon ton) olup, bu rakam hala en yüksek üçüncü üretim rakamıdır. AB'de sıcak hava dalgası Almanya, Macaristan, Polonya ve İngiltere'deki üretimi etkilemeye devam etmiştir. Sıcaklıklar Fransa'da da elverişsiz şekilde yüksek olup ancak mahsulün olgunluğu toplam etkiyi sınırlamıştır. Bunu tersine güneydoğu Avrupa'da yağışlı hava hasadı geciktirmiş ve muhtemelen Bulgaristan, Romanya ve Slovakya'da kalite ve verim kayıplarına neden olmuştur. AB toplam buğday üretim öngörüsü 4,9 milyon ton azalarak 136,8 milyon ton (138,4 milyon ton), ekmeklik buğday üretim öngörüsü (makarnalık buğday hariç) 128,3 milyon ton (129,6 milyon ton) olmuştur.

Kazakistan'da hafif yağışlar ve Temmuz ortasındaki serin hava, ülkenin kuzey ve doğusunda görülen sıcak ve kuru havaya göre rahatlama sağlamış ancak batı bölgelerdeki şartlar kötüleşmiştir. Verimin ortalamadan az 1 ton/hektar olması öngörülmekte ve üretim öngörüsü 3 milyon ton azalarak 13,5 milyon ton (16,5 milyon ton) olmuştur.

Kuraklık, yüksek sıcaklıklar ve kuru rüzgarlar Temmuz ayında batı Rusya boyunca özellikle Volga vadisi ve iç bölgelerde yoğunlaşmış ve bazı bölgelerde önemli üretim kayıpları açıklanmıştır. Bu durumun tersine, doğu Urallar ve Sibirya'da belirgin yağışlar baharlık mahsul için faydalı olmuştur. Toplam hasat edilen alanın 25 milyon hektara (27,7 milyon hektar) düşmesi beklenmekte olup ortalamanın altındaki verimle beraber üretim öngörüsünün geçen senenin yüksek üretimine göre %19 oranında azalarak 50 milyon tona (61,7 milyon ton) düşmesi beklenmekte ve bu geçen ayın 7 milyon ton gerisindedir. Ukrayna'nın doğusu, batı Rusya'yı da etkileyen ve verim potansiyelini azaltan kuraklıktan etkilenmesine rağmen Temmuz ayında Ukrayna'nın geneli verimli yağış almıştır.

Bazı güneybatı bölgelerde yağışlı hava hasadı ertelemiş ve kaliteyi düşürmüştür. Başlangıçta kışlık buğday üretim alanının geçen seneyi biraz geçmesi beklenmekteydi ancak kuzeydoğu bölgelerde görülen aşırı sıcaklar ve düşük nem muhtemelen kışlık buğday ekili alan öngörüsünü 6,1 milyon tona (6,3 milyon ton) düşürmüştür. Üretim öngörüsü bu nedenle 0,5 milyon ton azalarak geçen senenin %11 gerisine 18,5 milyon tona düşmüştür. Kanada'da nemli hava ve normalin altındaki sıcaklıklar Saskatchewan Eyaleti buğday kuşağının kuzeydoğu kısımları başta olmak üzere ekilişleri azaltmıştır. Kötü hava şartları Temmuz ayının çoğunda üretimi etkilemeye devam etmiş olup, hasat edilen alan tahmini 0,4 milyon hektar azalarak 7,9 milyon ton (9,5 milyon ton) olurken üretim öngörüsü 1,5 milyon ton azalarak geçen senenin neredeyse bir çeyrek gerisine 20,5 milyon tona gerilemiştir. ABD'de Temmuz ayı ortalarında kışlık buğday hasadı geçen seneden fazla ancak ortalamanın biraz gerisinde üçte iki oranında tamamlanmış, doğu Kansas ve Oklahoma başta olmak üzere Güney Düzluklerde görülen yoğun yağışlar hasadı geciktirmiştir. Daha ılık ve kuru hava şartları Kuzey Düzluklerdeki baharlık buğday ürününün koşullarını iyileştirmiştir. Verim önceki döneme göre belirgin şekilde yükselmiş olup üretim öngörüsü 4 milyon ton artarak 60 milyon ton (60,3 milyon ton) olmuş, bu kapsamda kışlık buğday üretim öngörüsü 40,7 milyon ton, makarnalık buğday üretim öngörüsü 2,8 milyon ton ve diğer baharlık buğday üretim öngörüsü 16,5 milyon ton olmuştur.

Çin'in kuzey ve kuzeydoğusunda görülen yağışlar kışlık buğday hasadını biraz gecikirmiş ancak baharlık mahsul için verimli olmuştur. Ortalamanın üzerindeki kışlık verim nedeniyle buğday üretim öngörüsü 3 milyon ton artarak 114 milyon tona (115,1 milyon ton) yükselmiştir. Yakın Doğu Asya'da kuru ve ılık hava şartları hasadın tamamlanmasına yardımcı olmuştur. İran'da buğday üretiminin geçen seneye göre %20 artarak 14,5 milyon ton (12 milyon ton) olması beklenmekte ancak Suriye'de buğday üretiminin sarı pas hastalığından kaynaklanan zarar nedeniyle 2009 yılının gerisine düşmesi beklenmektedir; üretim tahmini 0,4 milyon ton azalarak 3,6 milyon ton (4 milyon ton) olmuştur. Kuzey Afrika'da yağışsız koşullar hasat için elverişli olmuştur. Fas'ta üretimin geçen senenin üçte bir oranında gerisinde 4 milyon ton olması öngörülmektedir.

Arjantin'de doğu bölgelerde özellikle Buenos Aires Eyaletinin güneydoğusunda görülen yağışlı hava nedeniyle ekilişler ertelenmiş batıda sıcak hava ve düşük yağış ekilişleri aksatmıştır; ayın ortalarında ekililer üçte iki oranında tamamlanmıştır. Ekiliş gerçekleşen alanın geçen sene kuraklık nedeniyle azalan alana göre %35 oranında artması beklenmekte olup üretim öngörüsü önceki döneme değişmeyerek 12 milyon ton (8 milyon ton) olmuştur. Batı Avustralya eyaletinde görülen yağışlar, yağışsız şartları hafifletmiş ve mahsulün çimlenmesini ve ortaya çıkışını iyileştirmiştir. Ülkenin diğer bölgelerinde güneyde ve doğu bölgelerde görülen yağışlar yeterli nem sağlamıştır. Sezon başında görülen düşük fiyatlar ve artan girdi maliyeti nedeniyle ekili alan öngörüsünün 2009 yılına göre %3 azalarak 13,3 milyon hektar (13,8 milyon hektar) olup artan verim nedeniyle üretimin geçen seneye aynı olarak 22 milyon ton (21,7 milyon ton) olması öngörülmektedir. Güney Afrika'da Western Cape Eyaletindeki verimli yağışlar üretim öngörülerini iyileştirmiş ancak Free State ve kuzey bölgelerde daha fazla yağışa gereksinim vardır. Üretim öngörüsü 2 milyon tonda (2 milyon ton) kalmıştır.

MISIR

Küresel mısır üretim alanı öngörüsünün %1,2 oranında artarak 156,3 milyon hektara yükselmesi ve toplam verimin geçen senenin ortalamasının biraz üzerinde olacağı varsayıldığında 2010/11 dönemi dünya mısır üretimi öngörüsü rekor bir miktar olan 823 milyon ton (805 milyon ton) olmuştur. ABD ve AB'deki aşağı yönlü gözden geçirmeler geniş oranda Çin, Ukrayna ve Endonezya'da iyileşen üretim öngörülerini dengeliğinden üretim öngörüsü geçen aya göre neredeyse değişmemiştir.

ABD’de Mısır Kuşağının çoğunda devam eden ılık hava koşulları mısır ürünü gelişimini hızlandırmıştır. Ancak, Kuzey Düzluklerinde sıcaklıklar ortalamasının altında kalmıştır. ABD Tarım Bakanlığı’nın Haziran ayı sonu arazi yüzölçümü raporunda, mısır ekili alan tahmini üç ay öncesinden 0,4 milyon hektar düşürülerek 35,6 milyon ton olmuştur. Ortalama terk ediş ve geçen seneye aynı verim temel alındığında üretim öngörüsünün 3 milyon ton azaltılarak 2009 yılına göre %1,2 oranında daha fazla ve rekor bir düzey olan 337 milyon tona yükselmiştir. Kanada’da güneydoğu üretim bölgelerinde görülen mevsim dışı yağışlı hava bitki hastalıkları konusundaki endişeleri arttırmıştır. Hasat edilen alanın geçen seneye benzer olması beklenirken verim artması ve üretimi geçen aya göre değişmeyerek 10,5 milyon tona (9,6 milyon ton) yükseltmesi öngörülmektedir. AB’de sıcak ve kuru hava kuzeybatı bölgelerde verimi sınırlayabilir ancak fazla toprak nemi güneydoğu Avrupa’nın çoğunda mahsule yararlı olmuştur. Mısırın diğer ürünlere göre elverişsiz havadan daha az etkilenmesine rağmen üretim öngörüsü 1,1 milyon ton azaltılarak 57,8 milyon ton (57,1 milyon ton) olmuştur. Üretim öngörülerini Fransa, Almanya ve Macaristan için azaltılırken İtalya için değişmemiş ve Bulgaristan için arttırılmıştır. Ukrayna’da bazı doğu bölgeler dışında fazla toprak nemi mısır ürününün çoğu için yararlı olmaya devam etmiştir. Artan ekilişler ve artan verim öngörülerini nedeniyle üretim öngörüsü yaklaşık dörtte bir oranında artarak bir ay önceki tahminden 0,5 milyon ton daha fazla 13 milyon ton olmuştur. Çin’de yağmur daha önce yağış almayan kuzeydoğu bölgeler dahil olmak üzere tüm başlıca üretim bölgelerinde ürün için yararlı olmuştur. Üretim öngörüsü bu nedenle 3 milyon ton artarak 2009 yılına göre 11 milyon ton artışla 165 milyon ton olmuştur.

ARPA

BDT, AB’nin bazı bölgeleri ve Kanada’da görülen olumsuz hava şartları dünya arpa üretim öngörülerinde belirgin azalmaya neden olmuştur. Toplam üretimin son on bir yılın en düşük seviyesi olan 130,4 milyon tona düşmesi öngörülmekte olup, bu rakam 2009/10 döneminden %12 daha az ve Haziran ayı öngörüsünün gerisindedir. Hasat edilen alanın %5 oranında azalarak 52,6 milyon hektara düşmesi beklenmekte olup verimin ortalamasının altında kalacağı tahmin edilmektedir.

AB üretim öngörüsü 1, 5milyon ton azalarak 54,2 milyon ton (61,8 milyon ton) olmuştur. Batı Avrupa’da görülen sıcak hava dalgası bölgenin güneydoğusunda görülen aşırı yağışlı koşullarla birleştiğinde birçok üye ülkede verim potansiyelini düşürmüştür. Olumsuz hava koşulları başlamadan önce bile, toplam üretim alanının daha karlı buğday ve kolza üretimine geçilmesinin ardından düştüğü tahmin edilmekteydi. AB’nin en büyük iki arpa üreticisi olan Fransa ve Almanya üretim öngörüsü sırasıyla 10,3 milyon tona (12,9 milyon ton) ve 10,2 milyon tona (12,3 milyon ton) düşürülmüştür. Ancak İspanya’da beklenenden iyi gerçekleşen verim üretim öngörüsünü 0,2 milyon ton arttırarak 8,6 milyon tona (7,1 milyon ton) yükseltmiştir.

Rusya’nın batısında devam eden sıcak ve kuru hava nedeniyle üretim öngörüsü 4 milyon ton daha azaltılarak 12 milyon ton olmuş, bu rakam geçen senenin üçte biri oranında daha az ve 1999 yılından beri en düşük miktardır. Sezon başında soğuk ve yağışlı hava şartları nedeniyle Sibiryada görülen ekiliş gecikmeleri üretim alanında %9’luk azalışa neden olmuştur.

Bat Kanada eyaletinde yağışlı hava ve normalin altında sıcaklıklar Praires eyaletlerinde baharlık arpa mahsulünü etkilemeye devam etmiştir. Özellikle Saskatchewan ve Alberat eyaletlerinde geciken ürün gelişimi nedeniyle ortalama verimin 3 ton/hektara (3,3 ton/hektar) düşmesi beklenmektedir. Ayrıca alandaki belirgin azalış göz önüne alındığında üretimin Haziran ayına göre 0,2 milyon ton azalarak 7,8 milyon ton (9,5 milyon ton) olması öngörülmektedir.

Kuzey Afrika’da, Fas’ta hasat tamamlanmıştır. Üretim, verimin belirgin şekilde azalması nedeniyle 2,5 milyon tona (3,8 milyon ton) düşmüştür.

Güney Yarımküre’de yağışlı hava önceden yağış almayan Batı Avustralya dahil olmak üzere Avustralya’da ürün şartlarını iyileştirmiştir. Üretim alanının %9 oranında azalarak 4,1 milyon hektara düşmesi beklenirken üretimin önceki döneme değişmeyerek 7,5 milyon ton (8,1 milyon ton) olması beklenmektedir.

TÜKETİM

BUĞDAY

Yemlik kullanımdaki azalış 2010/11 dönemi dünya buğday tüketimi öngörüsünü 3 milyon ton azaltarak 655 milyon tona (648 milyon ton) düşürmüştür. Kanada, Avrupa ve BDT’de kötüleşen ürün beklentileri geçen ay fiyatlarda artışa neden olmuş, hayvan yemi için buğdayın cazibesini azaltmıştır. Dünya yemlik buğday kullanımı önceki döneme göre 2,5 milyon ton azalarak 106,9 milyon ton (107,9 milyon ton) olmuştur; ABD, AB ve Kanada’da görülen aşağı yönlü değişim kısmen Rusya’da görülen artışla dengelenmiştir. AB’de yemlik kullanımı öngörüsü, azalan çiftlik beslenmesi ve daha ucuz yüksek proteinli küspelerin ve endüstriyel ürünlerin artan kullanımı nedeniyle geçen aya göre 3,2 milyon ton azalarak 49 milyon ton (52 milyon ton) olmuştur. Rusya’da arpanın yemlik kullanımının keskin düşüşü buğday öngörüsünü 3 milyon ton arttırarak 18 milyon tona (15,5 milyon ton) yükseltmiştir. Dünya gıdalık kullanım öngörüsü Haziran ayına göre neredeyse değişmeyerek ve geçen seneye göre %0,8 artarak 455,6 milyon ton olmuştur. Dünya buğdayın sanayi kullanımı öngörüsü %11 oranında artarak 7,4 milyon tonu (6 milyon ton) biyoyakıt kullanımı olmak üzere 22,4 milyon ton olmuştur.

MISIR

Dünya mısır tüketim öngörüsü 2010/11 döneminde geçen seneye göre neredeyse %2 oranında artarak 830 milyon tona yükselmiştir. Öngörü, Haziran ayı raporuna göre genelde değişmemiş ancak Ağustos ayında sona eren cari pazarlama yılı için ABD tahmininde yapılan resmi gözden geçirmenin ardından 2009/10 dönemi küresel tüketim tahmini 3 milyon ton arttırılmıştır. 2010/11 dönemi toplam yemlik kullanımı öngörüsü 483 milyon tona (478 milyon ton) yükselirken büyümenin çoğunlukla Asya ve Latin Amerika’daki birçok gelişmekte olan ülkede yoğunlaşması tahmin edilmektedir. Buğday fiyatlarında son dönemde görülen artış, bazı canlı hayvan üreticileri tarafından mısır için desteklemeye yol açabilir ancak DDG dahil yüksek proteinli yemlik maddeleri kullanımının

artışının toplam talebi kısıtlaması beklenmektedir. Mısırın sanayi kullanımındaki büyüme yemlik tüketimdeki artışı geride bırakacak, toplam talep öngörüsü 9 milyon ton aratarak ve geçen aya göre değişmeyerek 224 milyon ton olmuştur. Ancak Amerikan etanol üretimi büyümesinde beklenen yavaşlamadan dolayı dünya endüstriyel kullanımının %4 oranındaki büyümesi son en yılın en yavaş büyümesi olacaktır.

ARPA

Rusya'nın kötüleşen üretim öngörüsü nedeniyle ve AB ve Ukrayna'da azalan verim öngörülleri ile birlikte 2010/11 dönemi dünya arpa tüketimi öngörüsü 4,3 milyon ton azalarak 139,4 milyon ton olmuş, yemlik kullanım tahmini 93,1 milyon tona (97,9 milyon ton) düşmesi beklenmektedir. Öngörünün, azalan üretim nedeniyle yemlik arpa arzını azaltmasından dolayı Haziran ayına göre 2,4 milyon ton azalması beklenmektedir. Rusya'da toplam arpa kullanımının 2,9 milyon ton azalarak 13,5 milyon ton olmuş ve yemlik arpa kullanımı öngörüsü 2009/10 döneminde 9,3 milyon ton (12,5 milyon ton) olmuştur. Ukrayna'da yemlik arpa kullanımının 4,2 milyon tona (4,4, milyon ton) düşmesinin tahmin edildiği ve mısıra kayışın artması durumunda daha fazla düşüş olabileceği belirtilmiştir. AB'de çiftlikte arpa kullanımının biraz düşmesi ve toplam yemlik talebini 39,9 milyon tona (40,7 milyon ton) düşürmesi beklenmektedir. Son ticaret verilerine göre, Suudi Arabistan'da 2009/10 döneminde yemlik arpa talebinin artması beklenmektedir. 2010/11 döneminde yemlik kullanımı öngörüsünün 7,3 milyon ton (7,4 milyon ton) olması beklenmektedir.

Maltlık dahil küresel arpa sanayi talebinin 2010/11 döneminde %2,5 oranında artması beklenmektedir. Azalan bira tüketimi nedeniyle Rusya'da 0,2 milyon ton azalarak 1,3 milyon tona düşmesine rağmen bu azalış Sahra altı Afrika ve Güney Amerika'nın bazı bölgelerindeki artışla dengelenmektedir.

STOK

BUĞDAY

Azalan dünya buğday üretim öngörüsü 2010/11 dönemi sonu devreden stok öngörüsünü düşürmüştür; Rusya, Kazakistan, Hindistan ve Avustralya'da öngörülerde önemli düşüş beklenmektedir. Ancak ABD ve Çin'de bu ay stok öngörülleri yeniden artmıştır.

Dünya buğday stoku öngörüsü 2010/11 sonu için Haziran ayına göre 9 milyon ton azalarak 192 milyon ton olmuş, ancak bu geçen sezonun 197 milyon tonluk stokuna göre küçük bir düşüş olmuştur. Azalışın çoğu BDT'de görülmüştür: Rusya'da azalan üretim öngörüsü devreden stok öngörüsünü 6 milyon tona (12,3 milyon ton) düşürmüştür, Kazakistan'da 2,6 milyon ton azalarak 2,4 milyon ton (3 milyon ton) olmuştur. Hindistan'da azalan üretim tahmini, devreden stok öngörüsünü 2 milyon ton azaltarak geçen seneye göre neredeyse aynı ve zorunlu minimum seviyenin oldukça üzerindeki bir düzeye 18 milyon tona düşürmüştür. Avustralya'da beklenenden güçlü ihracat talebi devreden stok öngörüsünü 1 milyon ton azaltarak 2,7 milyon tona (2,8) düşmesine neden olmuştur. Ancak ABD'de belirgin şekilde yüksek arz beklentisi artan ihracattan fazla olup 2010/11 dönemi sonu stok öngörüsü 0,5 milyon ton artarak son 23 yılın en yüksek düzeyi olan 27,5 milyon tona yükselmiştir. Çin'de artan üretim beklentileri stok öngörüsünü 2,3 milyon ton arttırarak 62 milyon tona (55 milyon) yükselmiştir. AB'de önceden öngörülen miktardan daha az arz, yurtiçi tüketim öngörüsünde görülen azalma ile dengelenmiş olup stok öngörüsü önceki döneme göre değişmeyerek 14 milyon ton (16 milyon ton) olmuştur.

MISIR

2010/11 dönemi sonu itibariyle küresel kapanış stoklarının son dört yılın en düşük seviyesine toplam kullanımın %16'sına eşit olan 134 milyon tona düşmesi öngörülmektedir. ABD'de 2009/10 döneminden kalan stok tahmini, cari pazarlama yılında beklenenden fazla gerçekleşen yemlik/artık değer kullanımı nedeniyle 3,2 milyon ton azaltılmıştır. Ayrıca 2010 yılı azalan üretim öngörüsü göz önüne alındığında 2010/11 dönemi devreden stoklarının önceki döneme göre 5,2 milyon ton azalarak 34,9 milyon ton olması öngörülmektedir. Daha az olumlu üretim beklentileri nedeniyle AB'de kapanış stokları öngörüsü geçen aya göre 1,1 milyon ton azalarak 4,1 milyon ton (4,7 milyon ton) olmuştur. Ancak üretimin daha da artması beklenen Çin'de öngörülen devreden stok önceki döneme göre 3 milyon ton artarak 55,7 milyon ton (54,4 milyon ton) olmuştur.

ARPA

2010/11 dönemi sonu itibariyle dünya arpa kapanış stokları öngörüsünün %24 oranında azalarak 29,2 milyon ton olacaktır. Devreden stokların Rusya'da 0,7 milyon ton ve Avustralya'da 2,3 milyon ton olduğu açıklanmıştır. AB'de kapanış stoklarının 2,2 milyon ton azalarak 12,3 milyon ton (16,6 milyon ton) olması öngörülmektedir.

02/08/2010 TARİHLİ DÜNYA HUBUBAT FİYATLARI

ÜRÜN KODU	FİYAT ABD\$/Ton
ABD 2HRW	267,70
FRANSIZ EKM. BUĞ.	250,80
ARJANTİN EK	-
ABD 2SRW	264,30
KANADA DURUM 2WAD	231,80
A.B.D HARD AMBER NO1	-
FRANSIZ ARPA	229,20
RUS ARPA	162,90
ABD MISIR (3YC)	189,00
ABD UZUN DANE PİRİNÇ	444,00

(*)02/08/2010 Tarihli Merkez Bankası \$ Satış Kuru: 1,512

(**)KAYNAK: REUTERS

(***)ABD Uzun TANE Pirinç fiyatı 23.07.2010 tarihli IGC Raporuna göre dir.

Tablo: 6

**DÜNYA BUĞDAY ÜRETİM,
TİCARET, TÜKETİM VE STOK MİKTARLARI (MİLYON TON)**

BUĞDAY	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/2010 TAHMİN	2010/2011 ÖNGÖRÜ
ÜRETİM	566	556	628	621	598	609	686	677	651
TİCARET	106	102	110	110	111	110	136	124	120
TÜKETİM	601	594	616	625	610	613	639	648	655
STOK	165	129	138	136	124	121	168	197	192

*KAYNAK: IGC TEMMUZ 2010

Tablo: 7

**DÜNYA MISIR ÜRETİM,
TİCARET, TÜKETİM VE STOK MİKTARLARI (MİLYON TON)**

MISIR	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/2010 TAHMİN	2010/2011 ÖNGÖRÜ
ÜRETİM	566	628	713	698	710	795	796	805	823
TİCARET	107	80	76	79	87	101	84	84	88
TÜKETİM	601	647	686	701	725	775	779	817	830
STOK	165	105	135	132	117	136	153	140	134

*KAYNAK: IGC TEMMUZ 2010

Tablo: 8

DÜNYA HUBUBAT ÜRETİMİ (2010 ÖNGÖRÜ MİLYON TON)

ÜLKE ADI	BUĞDAY	ARPA	MISIR
AVRUPA (27 ÜLKE)	136,8	54,2	57,8
ÇİN	114,0	3,3	165,0
HİNDİSTAN	79,0	1,6	19,0
A.B.D.	60,0	4,0	337,0
RUSYA	50,0	12,0	-
KANADA	20,5	7,8	10,5
AVUSTRALYA	22,0	7,5	0,4
TÜRKİYE	17,5	6,0	3,6
UKRAYNA	18,5	10,5	13,0
ARJANTİN	12,0	1,7	20,5
KAZAKİSTAN	13,5	1,7	-
DÜNYA TOPLAMI	650,6	130,4	823,3

*KAYNAK: IGC TEMMUZ 2010

Tablo: 9

DÜNYADA BUĞDAY ÜREten ÜLKELERİN ÜRETİM DURUMLARI (MİLYON TON)

BUĞDAY ÜREten ÜLKELER	2005 ÜRETİMİ (MİLYON TON)	2006 ÜRETİMİ (MİLYON TON)	2007 ÜRETİMİ (MİLYON TON)	2008 ÜRETİMİ (MİLYON TON)	2009 TAHMİN ÜRETİMİ (MİLYON TON)	2010(29.07.2010) ÖNGÖRÜ ÜRETİMİ (MİLYON TON)	2010 ÖNGÖRÜ ÜRETİM RAKAMLARINA GÖRE DÜNYA ÜRETİMİNDEKİ PAYI %
UZAK DOĞU	195,4	207,2	216,3	219,8	227,3	223,7	34,4
ÇİN	97,5	108,5	109,3	112,5	116,2	114,0	17,5
HİNDİSTAN	68,6	69,4	75,8	78,6	80,7	79,0	12,1
AVRUPA	138,1	129,5	124,2	156,1	142,9	141,5	21,7
AB-27	122,7	125,1	119,7	151,2	138,4	136,8	21,0
FRANSA	37	35,4	32,8	39,5	38,3	37,5	5,8
ALMANYA	23,7	22,4	20,8	26,0	25,1	24,0	3,7
İNGİLTERE	14,9	14,7	13,1	17,3	14,4	15,5	2,4
ROMANYA	7,6	5,0	2,9	7,8	4,8	6,8	1,0
MACARİSTAN	5,1	4,4	4,0	5,7	4,4	4,0	0,6
BAĞ.DEVL.TOPL.	92,2	85,3	93,6	117,3	113,6	96,4	14,8
RUSYA	47,7	44,9	49,4	63,8	61,7	50,0	7,7
UKRAYNA	18,7	13,8	13,9	25,9	20,9	18,5	2,8
KAZAKİSTAN	11	12,5	16,5	13,0	16,5	13,5	2,1
ABD	57,2	49,2	55,8	68,0	60,3	60,0	9,2
KANADA	26,8	25,3	20,1	28,6	26,5	20,5	3,2
AVUSTRALYA	25,4	10,8	13,6	21,4	21,7	22,0	3,4
PAKİSTAN	21,7	21,7	23,3	21,5	24,0	23,0	3,5
TÜRKİYE	18	17,5	15,5	17,0	18,0	17,5	2,7
ARJANTİN	12,6	14,5	16,4	8,4	8,0	12,0	1,8
SURİYE	4,7	4,9	4,1	2,1	4,0	3,6	0,6
DÜNYA	620,9	597,5	609,1	686,1	676,5	650,6	100,0

*KAYNAK: IGC TEMMUZ 2010

Tablo: 10